



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 12939
Tarih : 24.05.2021

45655

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İktüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 14. Maddesi 'Her insanın zulüm karşısında, başka ülkelere sığınmaya ve bu ülkelerde sığınmacı işlemi görmeye hakkı vardır.' düzenlemesi ile sığınma hakkını temel bir hak olarak değerlendirir. Benzer biçimde, sosyal ve ekonomik haklar diğer bireylere olduğu gibi mültecilere de tanınmaktadır.

Özellikle ülkelerindeki sosyal, siyasal, ekonomik olumsuz koşullardan başka ülkelere göç eden mülteci kadınların Türkiye'de yaşamış oldukları şiddet ve emek sömürüsü bugün kadınlara yönelik şiddetin en ağır biçimlerinden birisi olarak değerlendirilmekte ve başlı başına bir insan hakları ihlali olmaya devam etmektedir. Ülkemizde birçok mülteci kadın iş yerlerinde cinsel şiddetin her türlüüne maruz bırakılmanın yanı sıra, ücretlerinin ödenmemesi, fiziksel şiddete uğrama gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır.

Ayrıca; 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 54. Maddesi doğrultusunda herhangi bir yabancı hakkında herhangi bir suçtan kolluk kuvvetlerine başvurduğunuz takdirde ise 48 saat içerisinde Valilik tarafından oturma ve çalışma izinlerinin iptal edilerek sınır dışı kararı verebilmesi ve bu kararın uygulanma sürecinde kişinin en fazla

iki defa ve her biri altı ay olmak üzere geri gönderme merkezlerinde tutulması, iç hukukumuz gereği kendisine isnat edilen suçu işlemediğini ispat edebilmesi sürecinin ceza yargılamasına tabi olması en az iki yıla yakın sürmesi ve çoğunlukla da bu süreç içerisinde zaten ülkelerine veya bir başka üçüncü ülkeye gönderileceği uygulamaları hak ihlaline uğrayan birçok mülteci/göçmen kadını kendi haklarını Türkiye’de arama olanaklarından yoksun bırakmaktadır.

Bunun en son örneği basında da yer aldığı üzere İzmir, Aliğa Belediye Başkanı’nın çocuklarına Fransızca eğitimi vermek amacıyla evinde yatılı olarak çalışmak üzere öğretmen olarak işe alınana Senegal uyruklu Anna Maria Maye NDONG’un ev işleri de yapması yönündeki baskılara karşı çıkması üzerine uğradığı ağır şiddet ve insan hakları ihlalleridir.

NDONG öğretmenlik yapmak üzere şeye girdiği halde ısrarla ev işleri yapmaya zorlanması sebebiyle işi bırakmak istediğini nedenle içerde birikmiş ücretini talep ettiğini, bunun üzerine işvereni Ö.A. ve evde bulunan yakınları tarafından darp edildiğini, saçlarının kesildiğini, sonrasında da şikâyet edilerek Geri Gönderme Merkezi’ne gönderildiğini basınla paylaşmıştır. Çalışma ve oturma izni olmasına rağmen Masumiyet Karinesi ihlal edilerek hiçbir yargılama yapılmadan bir tutanakla A.M.M. NDONG ’un çalışma izni iptal edilmiş ve 6458 sayılı kanunun 54/d maddesi uyarınca “Kamu düzenini bozduğu” gerekçesiyle basında, hak ihlalleri, insani olmayan yaşam koşulları, fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet haberleri ile gündemde olan İzmir İl Göç İdaresi Harmandalı Geri Gönderme Merkezine gönderilmiştir.

A.M. M. NDONG gerek kendisine yapılan hukuksuzluğu gerekse de işverenin etkisi altında kalan Geri Gönderme Merkezinde bulunan yetkililerin kendisine karşı uyguladığı fiziki ve psikolojik şiddeti protesto etmek için 10 Mayıs 2021 tarihinden itibaren bireysel olarak açlık grevine başladığını avukatı aracılığı ile açıklamıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Anna Maria Maye NDONG adlı Senegalli ev işçisinin Aliğa Belediye Başkanı’nın evinde çalışırken çalıştığı ev işyerinde işvereni ve yakınlarınca şiddet görmesine yönelik basında yer alan iddialar bilginiz dahilinde midir?
- 2- Anna Maria Maye NDONG’un işvereni Ö. A. ve o sırada evde bulunan yakınları tarafından darp edildiği, ücretinin ödenmediği ve sözleşme dışı şartlarda çalıştırıldığı iddiaları üzerine Bakanlığınızca iddiayı aydınlatmaya yönelik ilgili ev işvereni belediye başkanının ifadesine başvurulmuş mudur?

- 3- Kolluk kuvvetleri birimlerine teslim edilen Anna Maria Maye NDONG'un kendisine karşı işlenen suçları içeren görüntü kayıtlarının bulunduğu telefon kayıtlarının incelenmesine yönelik herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Yapıldı ise ortaya çıkan sonuç nedir?
- 4- Anna Maria Maye NDONG'un şikâyeti, telefonunda bulunan kendisine yönelik şiddet kayıtları ve çalıştığı evde bulunan kesilmiş saçları polis tutanağında yer almasına rağmen, otomatik olarak suçlu muamelesi yapılarak çalışma izninin iptal edilmesi ve "Kamu Düzenini Bozduğu" gerekçesi ile ülkesi veya bir üçüncü ülkeye geri gönderilmek üzere Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'ne gönderilmesinin, Masumiyet Karinesi'nin ihlal edilmesinin nedeni nedir?
- 5- A.M.M. NDONG'un başlattığı açlık grevine neden olarak öne sürdüğü "Harmandalı Geri Gönderme Merkezi yetkililerinin iş verenlerinin tesirli kişiler olması nedeniyle etki altında kaldıkları ve kendisine "ayrımcı muamele ettikleri, fiziki ve psikolojik şiddet uyguladıkları" yönündeki iddialar araştırılmış mıdır?
- 6- 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 54. Maddesinin suiistimaline engel olunması, etkin bir savunma yöntemi geliştirilmesi, göçmen ev işçilerinin, sığınmacıların hukuki durumlarının güçlendirilmesine yönelik Bakanlığınızca herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır? Bu nedenle yaşanmakta olan insan hakları ihlallerine nasıl engel olunacaktır?
- 7- Anayasa Mahkemesi'nin göçmenlerin/mültecilerin yaşadıkları hak ihlallerine karşı etkin başvuru yollarının bulunmadığı konusunda vermiş olduğu 6458/54 sayılı yasa aleyhine kararlara rağmen bu hususta bir düzenleme yapılmamasının nedeni nedir?
- 8- Geri gönderme yasağına aykırı uygulamaların durdurulması, mülteci/göçmen kadınlara ve çocuklara yönelik istismar ve şiddeti önleyici, koruyucu etkili mekanizmaların hayata geçirilmesine yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması olacak mıdır?
- 9- Özellikle Suriyeli mültecilerin kabul edilmesinden sonra çokça yaşanan 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunundan kaynaklı suiistimallerin nasıl aşılabacağına ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 10- Raporlarla ispatlanan ve avukatlar tarafından birçok başvuruda yer alan Harmandalı Geri Gönderme Merkezi ve diğer birçok merkezde görevliler tarafından mültecilere yönelik çok sayıda hak ihlali tespiti yapıldığı ortada iken hak ihlalleri hakkında Bakanlığınızca başlatılmış bir soruşturma var mıdır?

45655

- 11- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; 2018’de yayınladığı İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi ziyareti raporunda jandarma ve güvenlik görevlilerinin mültecilere yönelik çok sayıda hak ihlali tespit edildiği de belirtilmektedir. Tespit edilen hak ihlallerine yönelik hangi adli ve idari işlemler yapılmıştır?
- 12- Birçok hak ihlali ile gündeme gelen geri gönderme merkezlerinin denetimleri hangi sıklıkta yapılmaktadır?
- 13- Geri Gönderme Merkezlerinde bulunan bir odanın ‘Yabancı terörist’ odası diye adlandırıldığı iddiaları doğru mudur?
- 14- Türkiye’de bulunan ve herhangi bir suçla itham edilen mülteci kadınların yaşam hakları ile temel insan haklarını koruyan mekanizmalar nelerdir?
- 15- 2010-2021 yılları arasında Türkiye’de mülteci kadınlara yönelik suç işleyen kaç kişi hakkında cezai tedbirler uygulanmıştır?
- 16- Geri Gönderme Merkezlerinin sivil topluma tamamen kapalı olmasının sebebi nedir? Bu merkezlerin sivil topluma açıp şeffaflığı sağlamaya yönelik bir çalışmanız var mıdır?